

Financiële kwartaalrekeningen: 1e kwartaal 2017

Tijdens het eerste kwartaal van 2017 steeg het netto financieel vermogen van de particulieren met €8,3 miljard, tot €1.054,2 miljard op 31 maart 2017. Deze toename van het financieel vermogen van de particulieren is toe te schrijven aan de positieve prijsveranderingen (+€9,2 miljard). De netto financiële transacties lieten daarentegen een neerwaarts verloop optekenen tijdens het eerste kwartaal van 2017 (-€0,9 miljard).

TABEL 1 ONTWIKKELING VAN HET NETTO FINANCIËLE VERMOGEN VAN DE PARTICULIEREN IN HET 1e KWARTAAL VAN 2017

(in € miljard)

	Netto financieel vermogen op 31 december 2016	Financiële transacties van het 1e kwartaal 2017	Andere stromen ¹	Netto financieel vermogen op 31 maart 2017
Financiële activa	1311,1	1,5	9,2	1321,8
Biljetten en munten	34,1	-0,4	0,0	33,7
Zichtdeposito's	68,6	1,8	-0,2	70,2
Gereguleerde spaardeposito's	247,1	0,1	-1,0	246,3
Overige deposito's	40,4	0,6	0,9	41,9
Schuldbewijzen	55,0	-1,9	0,1	53,1
Beursgenoteerde aandelen	59,7	0,1	2,7	62,5
Niet-beursgenoteerde aandelen en overige deelnemingen	299,3	-0,4	3,5	302,3
Participaties in beleggingsfondsen	186,3	3,8	5,4	195,5
Verzekeringsproducten	305,9	-0,4	-2,2	303,2
Diversen ²	14,7	-1,7	0,0	13,0
Financiële verplichtingen	265,2	2,4	0,0	267,6
Kortlopende leningen	12,5	-0,3	0,0	12,3
Hypothecaire leningen	208,2	1,9	0,0	210,1
Andere langlopende leningen	29,7	0,4	-0,1	30,0
Diversen ³	14,7	0,3	0,1	15,2
Netto financieel vermogen	1045,9	-0,9	9,2	1054,2

Bron: NBB.

- De andere stromen bestaan uit de prijs- en wisselkoersveranderingen. Ze omvatten tevens specifieke elementen zoals de herindelingen van transacties naar andere sectoren.
- Bestaat uit de andere financiële instrumenten zoals zij zijn gedefinieerd door het ESR 2010, hoofdzakelijk de leningen, handelskredieten en transitorische posten, waaronder de inkoheringen van de overheid.
- Bestaat uit de andere financiële instrumenten zoals zij zijn gedefinieerd door het ESR 2010, namelijk de overige deelnemingen, de handelskredieten en transitorische posten, waaronder de verschuldigde maar nog niet betaalde belastingen.

De particulieren hebben sommige categorieën van hun financiële activa aanzienlijk zien toenemen. Ten eerste zijn de beleggingen in zichtdeposito's, gereglementeerde spaardeposito's en overige deposito's in totaal met +€2,3 miljard omhooggegaan. Merk op dat een aantal banken een overdracht tussen gereglementeerde en niet-gereglementeerde spaardeposito's hebben uitgevoerd van €1,0 miljard, met betrekking tot tegoeden aangehouden door instellingen zonder winstoogmerk (izw's) ten behoeve van huishoudens. De beleggingen in participaties in beleggingsfondsen, vervolgens, werden zowel gedreven door de gunstige prijsomgeving (waarderingseffect van +€5,4 miljard), als door de vraag van de particuliere beleggers (netto-inbreng van +€3,8 miljard). Tot slot, werden hun beleggingen in aandelen positief beïnvloed door de stijging van de beurzen.

Ze bouwden evenwel hun posities in andere financiële activa af. Het bezit van schuldbewijzen liep aan het begin van het jaar opnieuw terug (-€1,9 miljard). Bovendien hebben de particulieren, voor het tweede kwartaal op rij, hun beleggingen in verzekeringsproducten teruggeschroefd (-€0,4 miljard). De waardering van die producten werd overigens negatief beïnvloed (-€2,2 miljard) door de gematigde rentestijging tijdens de periode.

De nieuwe financiële verplichtingen van de particulieren stegen met +€2,4 miljard tot een uitstaand bedrag van €267,6 miljard op 31 maart 2017. De hypothecaire kredieten (+€1,9 miljard) en de overige langlopende kredieten (+€0,4 miljard) liggen ten grondslag aan deze stijging, terwijl de kortlopende kredieten afnamen (-€0,3 miljard).

Methodologische toelichting

De financiële rekeningen van de particulieren vormen een component van de statistieken van de financiële rekeningen van België die worden opgesteld volgens het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010). Die statistieken omvatten de vermogensrekeningen, de financiële rekeningen en de overige mutaties in financiële activa en passiva van de nationale institutionele sectoren (particulieren, financiële en niet-financiële vennootschappen, overheid). De sector van de particulieren bestaat uit de huishoudens en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens.

De verschillende activa en verplichtingen zijn ingedeeld naar financieel instrument (chartaal geld en deposito's, leningen, vastrentende effecten, aandelen, participaties in beleggingsfondsen, verzekeringsproducten, pensioenrechten, financiële derivaten en overige vorderingen/schulden).

Het netto financiële vermogen van de verschillende sectoren komt overeen met het verschil tussen het totaal van hun respectieve financiële activa en verplichtingen. Wanneer het netto financiële vermogen van een sector negatief is, wordt de term netto financieel passief of netto financiële verplichting gebruikt.

Aangezien elk door een sector aangehouden financieel activum overeenstemt met een financiële verplichting voor een andere sector, vloeit daaruit voort dat de som van de netto financiële vermogens van de binnenlandse sectoren gelijk is aan het netto financiële passief van het buitenland ten aanzien van België of, wat op hetzelfde neerkomt, aan de netto crediteurpositie van België ten opzichte van het buitenland.

De verandering in het netto financiële vermogen tussen het begin en het einde van een kwartaal resulteert enerzijds uit de tijdens de periode verrichte financiële transacties en anderzijds uit de andere stromen, die voornamelijk bestaan uit de prijs- en wisselkoersveranderingen en de overige volumemutaties.

De financiële transacties worden geboekt in de financiële rekeningen, die weergeven op welke wijze de verschillende institutionele sectoren hun financiële besparingen aanwenden of de benodigde financiële middelen vinden.

In het Europees systeem van nationale rekeningen hangen de financiële rekeningen samen met de niet-financiële rekeningen van de verschillende institutionele sectoren. Terwijl uit de niet-financiële rekeningen financieringssaldi kunnen worden afgeleid aan de hand van de ontvangsten en de uitgaven, verklaren de financiële rekeningen aldus hoe de diverse sectoren hun overschotten beleggen of hun tekorten financieren. In de praktijk zijn er evenwel verschillen tussen de reële en de financiële saldi merkbaar, vooral ten gevolge van het gebruik van uiteenlopende bronnen.

Statistische gegevens: <http://stat.nbb.be/Index.aspx?DataSetCode=FINACC2010&lang=nl>